

Zjevení slávy Božího Syna

(bohoslužby v Javorníku 26. 12. 2022)

Čtení: Iz 60,1-6

Text: Mt 2,1-11

Bratři a sestry, milí přátelé,

po čem touží lidé kolem nás? O co usilují, co hledají? Apoštol Pavel v tom má jasno. Říká: „*Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost.*“ (1.Kor1,22) Zázračná znamení a moudrost. Myslíte, že to platí i dnes? A jestli lidé hledají moudrost, pak jakou moudrost? Já tedy narážím často na lidi, které přitahuje především východní moudrost. A myslím že tento trend, pokud není trvalý, rozhodně se aspoň hodně často opakuje. A právě představitele takové východní moudrosti máme dneska před sebou. Mudrce od východu.

Ale kupodivu nepřináší žádné shrnutí východní moudrosti. Hledají v Jeruzalémě právě narozeného židovského krále. Jenže žádný právě narozený židovský král v Jeruzalémě není. Je tu jen Herodes, který se o svůj trůn třese. A neváhá odstranit z cesty kohokoliv, kým by se cítil být ohrožen. Včetně vlastní manželky a vlastních synů. Kde se ale mudrci od východu vzali v Jeruzalémě? Říkají: „*Viděli jsme na východě jeho hvězdu...*“ (v.2b) Hvězdy, to pravděpodobně byl denní chleba těchto mudrců. Zabývali se zřejmě astronomií a astrologií. Udivoval je přesný a majestátní chod hvězdné oblohy. Pozorovali hvězdy a byli jimi okouzleni. A tak věřili, že něco tak úžasného, tak důmyslného se musí odrážet i v životě na zemi. Že má každý svou hvězdu. A že hvězdy řídí lidské životy i osudy národů. No, a nevěří tomu snad lidé dodnes? Není dnes obliba a popularita horoskopů pořád veliká? Je opravdu snadnější věřit, že náš život řídí a rozhoduje chladný, neměnný osud, než že ho řídí živý, milující Bůh?

Jenže pak uviděli tu hvězdu! Ale jakou hvězdu! Hvězdu, která se nedá nikam zařadit, která je neposlušná a neposedná. Hned jde, hned zase stojí, hned mizí. Hvězdu, která jistě musí znamenat tu nejúžasnější událost všech dob. A právě tato hvězda mudrce přivedla do Judska. Jako nějaká signální lampa. Tak kdo tedy co řídí? Řídí hvězdy náš osud, nebo Bůh řídí hvězdy? Vždyť celý vesmír je k službám narozenému dítěti. Hvězdy byly každodenní chleba těch mudrců. Tak k nim Bůh prostě promluvil řečí, na kterou byli zvyklí. Aby je přivedl k sobě, promluvil k nim jejich jazykem. Použil si hvězdu jako nástroj pro první krok. Ale nedejte se mýlit. Co přivedlo mudrce až k Ježíši? Byla to hvězda? Anebo ještě potřebovali přesnější pokyn? Ano, hvězda mudrce „zvedla ze židle“ a přiměla je k tomu, aby se vydali na dlouhou cestu. Aby se vydali na cestu plnou všelijakého nepohodlí, útrap a nebezpečí. Jim ale stálo za to, zvednout se a jít. A nejen to. S sebou berou to nejvzácnější, co znají a přináší to jako dary. Královské dary.

Přesto je hvězda nedovedla až do Betléma. Cesta do Betléma totiž vede přes Jeruzalém. Tady se mudrci musí zastavit a ptát se: „*Kde je ten právě narozený král Židů? ...*“ V Jeruzalémě musí církve, byť církve zpronevěřilá a znepokojená, otevřít Bibli. Tady velekněží a zákoníci citují Písma. Dosvědčují: *Mesiáš se má narodit „...v Judském Betlémě, neboť tak je psáno u proroka...“* Bůh si může použít všelicos k tomu, aby nás k sobě přivedl. Může si použít právě to, čím se denně zabýváme. A přece nemůžeme my, ani druzí přijít ke Kristu, poznat kým je a co je nám v Něm darováno, bez svědectví Písem svatých, bez Bible. Mudrci neměli Zákon ani Proroky. Ale naslouchali pozorně tlumočenému pro-rockému slovu a uvěřili mu. Spolehli se na ně a jednali podle něho. Nechali se jím vést. Teď tedy mohou zase jít dál správným směrem. Mohou jít dál, znovu vedeni hvězdou.

Člověk potřebuje slovo, aby mohl dojít k cíli. Slovo Boží. Slovo Písma. Slovo Ježíšovo. Svědectví proroků a apoštolů. A právě toto Slovo je svěřeno církvi do opatrování! Lidé hledají a církev je tu proto, aby jim ukázala cestu. Lidé se ptají a církev jim má dát odpověď. A dokonce i když se církev zpronevěří, dokud má Bibli, může druhým ukazovat cestu. Může jiným ukazovat cestu ke spáse, ale sama o ni přijít. Jako ta jeruzalémská církev staré smlouvy. Ví, kde Mesiáše najít, umí dobře poradit, ale sami do Betléma nejdou. I my můžeme být církví, která jiným ukazuje cestu, nebo církvi, která také sama jde za Kristem. Můžeme být těmi, kdo znají Bibli, nebo těmi, kdo také žijí s Ježíšem. Je totiž možné znát Bibli, ale žít bez Ježíše. Jenže samotné vědění nikoho nespasí. Spasit nás může jen ten, kterého nám Bůh k naší spáse daroval.

Vlastně to ti mudrci vůbec neměli jednoduché! Kolik překážek museli překonat! Náboženské předsudky, obrovskou vzdálenost, namáhavou cestu, vlažnost a nezájem jeruzalémských velekněží a zákoníků. Ale také šok z toho, že záchrana světa není spojená s vládnoucími strukturami. Že dítě, které hledají, není následník trůnu, ale jakési obyčejné dítě kdesi v zapadlém Betlémě. Dítě, které našli v chudých poměrech. A pak, chybí tu jakékoliv jásající zástupy. A přece, oni se radovali, padli na zem, klaněli se, obětovali mu dary. Chovají se, jako by před nimi byl sám Bůh. Ale před nimi je sám Bůh! Oni v tomto nepatrném, bezmocném chudému dítěti poznali Boha, Stvořitele nebe i země, Pána a Spasitele národů. Někoho, bez něhož všechno jejich hloubání a bádání, všechna jejich moudrost, je k ničemu. Bůh sám se jim zjevil. Bůh jim zjevil svého Syna.

Vlastně my všichni potřebujeme, aby nám Bůh zjevil svého Syna. Aby nám dal poznat, kdo je toto malé, chudé, bezbranné dítě.

Pokud člověk spoléhá jen na vlastní oči, je jako pacient, který špatně vidí, protože má zákal. Když mu pak ale lékaři nabídnou operaci, on souhlasí a lékaři zákal odstraní, najednou vidí! Kdo se dívá jen svýma očima, kdo uvažuje jen podle svého rozumu, vidí v malém Ježíši dítě jako každé jiné. Ale komu Bůh otevře oči, dá poznat, zjeví, ten v tom dítěti pozná splnění všech nadějí Božího lidu. Ten v tom dítěti pozná toho, který přinesl smíření všem.

A ještě něco. Matouš toto vyprávění psal tak, aby si každý, kdo ho čte, vzpomněl na Izaiášovo zaslíbení. To krásné zaslíbení, které jsme četli z 60. kapitoly. Světlo, pohané, králové, velbloudi, zlato, kadidlo, chvála Bohu. To všechno tu je. Nad narozeným Ježíšem září světlo hvězdy, výkvět pohanů před ním padá na kolena a obětuje mu své dary. Říká tím: proroctví se naplnilo! Spasitel je tu pro všechny! Pro všechny lidi i pro všechny národy. Bůh chce všem zjevit slávu svého Syna.

Kristovo kralování v tomto světě není vidět očima. A o církvi si mnozí myslí, že už svoji úlohu dohrála. Matouš to ale vidí jinak. Na začátku evangelia vypráví, jak narozenému Ježíši přichází vzdát hold pohanští mudrci, představitelé všech národů. Na jeho konci vyvýšený Ježíš nás, své učedníky, právě k těmto národům posílá. Protože když nám, omilostněným hříšníkům, Bůh zjevuje Kristovu slávu, zavazuje nás to nést ji i dál.

Modlitba po kázání: Nebeský Otče, prosíme, zjev i nám velikost a slávu svého Syna. Dej i nám poznat, že to narozené dítě je král všech králů a všech národů. Proměňuj naše neochotné a pohodlné srdce, abychom mohli všem dosvědčit toho, kterého jsi poslal pro naši záchranu a učinil jsi Ho Králem a Pánem. Protože ty nás posíláš ke všem národům. Amen.

Píseň: EZ 252, 1-3+7-8 – Bud' chválen, milý Ježíši